

talarpub@gmail.com

تالار

talarbrahui

talarbrahui

talarbrahui

+92 81 827824

پہنہ خاک: 8

نہاد: 10 روپے

16-10 جولائی 2021ء

سال: 18

تاک: 26

ایلوپنہ خاتیا

2 میکوپنہ

(41) نوشتا تک: زندان ناڈاری
(ڈاکٹر سلیم کرد)

(37) نوشتا تک: فیڈل کاسٹرو
(ڈاکٹر شاہ محمد مری اجیلانی الفت)

3 میکوپنہ

حوال: گدراں ادبی دیوان نامشاعرہ
(عنایت ساغر)

شاعر آتابرج آک: اسلم ہنگوئی
(شاہین بارانزی)

4 میکوپنہ

(01) سیل وچکر: ڈیرہ بگٹی
(انجینئر جمیل احمد کرد)

5 میکوپنہ

(47) سیرت سرور کائنات: منظوم
(حاجی شاہ بیگ شیدا)

خرزم: براہوئی غزل نابادشاہ، اسحاق سوز
(بہاول نسیم ہنگوئی)

6 میکوپنہ

نوشتا تک: آدینک تل کشک، راستہ ڈکپک
(سید محبوب شاہ)

7 میکوپنہ

حوال: دے تک ادبی دیوان ناکندہ آن ملک
فیاض علی بلوچ کن مشاعرہ

8 میکوپنہ

(53) پٹ وپول: اصطلاحات نثر
(غفور جان ساسولی)

ہفتئی

All About #Brahui

کوئٹہ

تالار

براہوئی نابابت
براہوئی ٹی

لوز مڈی ۽ ودفنگ ناجت پت

(شوگال)

براہوئی زبان ناپڑ آدرواج بھازمتکن ۽، کہ خورک انگاشخ آتے
وہی کنگے، و بھاز آنوشتکار آک پیرہ دا خاطر آن نوشته کرینو کہ
اوفنے آرڈر کنگا نے کہ اوفک فلانی صنف اٹ نوشته کیر،
اسننے کہ داصنف آبولی ٹی پین کاریم متنے۔ آگہ براہوئی ادب نا
اینو نا حالیت آہیت کنگے تو ہر نوشتوک 'لسانیات ناچا ہندار جوڑ
۽۔ اسننے کہ داتنگک کہ بشخ 'خورک' ۽۔ داہیت تینا جاگہ غایتا
کڑک کہ براہوئی زبان ناگوہنگو آوز آتے داونا 'متروک'
مروک لوزی میرات، مڈی وکوڑی تے پٹنگ ناچرا اس بنا کرینے،
ولے دا بابت تینا ہیت ۽ جاگہ تنگ نا اسہ رواج اس ہم کاٹم
ہر فینے، و ہرک ناباغان ہر اہیت پیش تما، اودے منفتک کن او
ہنداخس متاماری کیک کہ علمی دلیل آتے ہم شیف خلیک۔ دا
رویہ نا سوب انت ۽؟ دانا اسہ ورندی اس تو دامنگ کیک کہ
براہوئی ادب تون تعلقدار آتا اسہ بھلوکچ اس ایلو بولی تا ادب
آن اسل بھازم ۽۔ یا دا پان کہ مطالعہ نا اسل کبوتی ۽، ولے
'براہوئی ادب اٹ ہر صنف آکاریم منگ' نا دعویٰ ۽ راست
کنگ کن اسہ وار دلدار زور باری اٹ 'صنف' آتیا طبع آزمائی
کنگ نامتاماری منگ ۽۔ ودا تم اسکان دن کہ براہوئی ادب نا

'لسانیات' نا بشخ ۽ خورک تنگ انگ ۽، تو دا پڑ ۽ وہی کنگ کن اسہ
بھلوکچ اس لالچوک خنگک۔ ودا پتہ نا کندہ آن مروک آمتاماری
تینا براہوئی زبان نالوزی کوڑی تون اوارا نا گرامر وستر آہیت
لوز آتاشین ۽ ہم پین وڑ اسٹ مونی انگ انگ ۽، وگمان
دادے کہ آگہ دا وڑ اٹ پن کنگ کن وخورک انگاشخ آتے وہی
کنگ کن متاماری تاچر جوئی برجا سلیس تو خلیس ۽ کہ براہوئی
بولی ناہائی بدل مریک۔ و ہندا فلسفہ غاتے امنا کر ساہیت گپ و
نوشت نا وڑ تے دوئی کنگا، تو پک ۽ کہ منہ وخت آن پدا ڈیہہ
اٹ ہر براہوئی پانگو، او ایو نا براہوئی آن بدل مرو ۽۔

ہینکار و شوگال عبدالحمید قلات پرنٹرز ٹیل روڈ کوئٹہ خان ہینک کر سا 302
فیروز پورسل کپیکس جناح روڈ کوئٹہ خان تالان کرے

میر غوث بخش بزنجو۔

زندانی نا ڈائری، سال 1973ء

41

دزگیری تاسیسی پس منظر

ہموتاریخ آجلاہوس۔ ای نیپ اناداوڑ
انا میننگ آتیبی ساڑی مسٹ۔ بزنجو
غان ریٹائرمنے۔

..... ڈاکٹر سلیم کرد

اگر اوڑتون دستاویزی شاہدی ارے تو
بایدے اوہینک کے تا۔
اسلام آباد پریس کانفرنس:-
نواب محمد اکبر خان بگٹی گورنر جوڑ مننگ
آن مسٹ اسلام آباد نا انٹرنیٹ کنٹری
ہوٹل اٹی اسے بھلو پریس کانفرنس اسے
آن تران کرسا بلوچستان نا حکومت و
نیپ آپیشن آن سلہہ دوئی کنگ نا
دوبہ غاتے ولدایات کرے، و پارے
کہ ”اگر نیپ انا سرجز آک برجا
سلیسر تو حالیت آک ڈوان پیش تھرہ۔
او پارے کہ نیپ بنگلہ دیش نا بحران نا
دے تیبی ہندا اوڑ انا جتانی نا ہم چلیفنگ
ناگمان تا حاجت و ہلسا ہنانے۔ داد یوان
تیبی نیپ انا فوجی و گوریل چاہندار
آک ہم ساڑی مسنو۔ نیپ انا
راہشونک کنے بھارت نا پاکستان آ
جلاہو آن مسٹ پاریر کہ بھارت غلانی
تاریخ آ پاکستان آ جلاہو کیک۔ واسل

گورنر بلوچستان میر غوث بخش بزنجو
سوویت یونین نا پنجامی سال دے نا
دودائی مہمان خاص نا وٹنٹ بنگلہ کن
کراچی آ بنگلہ آن مسٹ کوئٹہ نا
ریلوے اسٹیشن آ اخباری نمائندہ
غانتون ہیٹ وگپ کرسا نواب بگٹی نا
کنڈ آن خلنگوک دوبہ غاتا تردید و
کرے و پارے کہ نواب صاحب تون
اونانچ وٹنٹ اس اف۔ نن اونانچ انا
مون آنے ملیشیا فورس تعینات کنگ نا
پرمان کرین، و نئے اونانچ انا و بگٹی
نا کنکشن آتے کاٹ کرین۔ مڑوئی اونانچ
اونا نا ملیفون کاٹ کنگ نا، کہ اولی
مسوس۔ بلوچستان اٹ سلہہ و پیسہ نا
ہیٹ و کرسا گورنر بلوچستان داڑان
بے سائی نا درشانی و کرے، اودے سٹی
گوند سا پارے کہ داوڑ انا دوبہ غاک
داکان مسٹ خان قیوم خان، میر نبی
بخش زہری آ ہم لکسا ہنانو، و خاص وڑ
اٹ او دا ہیٹ آ زور ترسا کرینو کہ
پیشن ملک آن بروک آ سلہہ بگٹی و مری
علاقہ ٹی بنگلہ اٹی و۔ عظیم بلوچستان نا
وانسرائے جوڑ مننگ نادوبہ ہم او بگٹی
صاحب ناچ گوندا۔ وائٹ پیپر شینک
کنگ نا بابت او پارے کہ دا بگٹی
صاحب نا مشا، و شینک کے یا کپ۔

ع کرے و پارے کہ نیپ حکومت و
پٹھسا بلوچستان اٹی صدر راج نافذ
کیتے۔

بلوچی روایت آنا لٹاڑ آ مینگل نا
بیان:-

مسلم لیگ نا میر نبی بخش زہری سلیم
اکبر بگٹی نا مال مننگ نا سوب آن نیپ و
نواب بگٹی نا نیام اٹ ودی مردک
چک وٹاڑ و پین ترند کرسا ہنا۔ میر نبی
بخش زہری اسے کنڈ آتینا سالم سلیم اکبر

ہموتاریخ آجلاہوس۔ ای نیپ اناداوڑ
انا میننگ آتیبی ساڑی مسٹ۔ بزنجو
غان ریٹائرمنے۔

او پارے کہ جام لیبیلہ مینگل نا ہم
دامت و۔ عطاء اللہ مینگل نا ولشت
جام صاحب نا اراٹی منے، و لے او
داسہ تینا دا حسن و کسنگ نا رندا اٹ
تمانے، اتنے کہ جام صاحب
بلوچستان نا جتانی نا کسرا اٹ اندر و۔
صوبائی حکومت انا ساڑی گری ٹی
سلہہ نا اسمگلنگ نا بابت خوار مننگ اٹی
ع۔“

بگٹی صاحب پریس کانفرنس اٹی بجائی
حکومت نا لیبیلہ ٹی نیام مننگ ناخ تھی

بانت کروک آ دو تا بدلی آن زیات
بچ اس پیش تمپک۔ دا اسہ فلسفی سے نا
جانچ انا آب اف، و نئے اسہ
مہذب و بندرغ اس دن کیک۔

راجی نظام اٹی گنڈلوک بدلی تاویل
آتے تو لے، داڑسکان کہ اُلسی مین
نا کہیل تلا غاچکو سرجز اس ہم ختنگ
کتوس، ہرا کہ بے کچ سڑاس،
مسٹ انا رجیم آک خن شیسی سیاست،
دزی، لٹ و پل و انسانی زندانا بے
شرنی تا ڈو ہدار کسر۔ و لے داسہ نا

بھتا رجیم اُلسی شرالی ناچ و ملک گیر
پروگرام اس چلیتو۔ بھتا تینے بھلا
مالیاتی فائدہ غاتا دوئی تسے دا وڑ
بھفوک آ بندرغ آن پین بچ و اومیت
اس ہم کنگ مفک۔ ہرا کہ انا وڑ انا
آئیندیا و اصول آتین محروم مرے۔ و
الس نا پت، بھروسہ و خ تھی آن
محروم بے سہب مرے۔ انا رجیم
تین تون پیرہ ڈوتا بدلی و سنگت و
تینائی تا ڈوہ انا کمکار و چنائی
نوریفنگ نا اسہ پوسکن ڈوٹی سے نا
نیام اٹ لٹ و پل اسے نا اول سر بنا
غان بٹ و بانٹ و شین تنگا کہ۔ ہرا
کہ دا ڈیکٹیٹر نا سیاسی نوکر چا کر آتے اڈ
ایتک۔ مخلوق و اخہ در بھلو شکی گری
سنگ آ پیوس کنگانے، کہ تینا لہ
وطن نا گرج آتین اسل بے چکار دا

خود بین آتا اسہ چکو ٹولی اس پبلک
لائف اٹی اسہ آسان و آسرات و زند
اس تدیفنگ اٹی و۔
(برجاء)

37

نوشتانک

فیڈل کاسٹرو

وخت آ کاریم اٹ البیرہ، ہرا وخت آ
اولک یورپ نا ملک آتیا کوزہ کریو
تینا دنگی حکومت آتے اڈتھر۔
ای است اٹ منوہ کہ انقلاب
اٹی و، سیاسی کاریم نا نوکری و

..... ڈاکٹر شاہ محمد مری

..... بدل: جیلانی الفت

اُرسے۔ عدالت نارنڈی دوارہ ریپ
مس۔
داخہ در بھلا شرہ غاتے روا و جازا ڈ
تنگ، بیان کپروک آ و بیان کنگ
کن و خیر مننگ کپروک کن خیر، رجیم
دا ہیٹ آ زور شاعنگ نا تک اسکان
رینگانے کہ ”ہرانا لٹ ہونا مہمی“
ملک انا سپریم کانو و۔ ایلو لوز آتیبی
صدارتی محل قومی خزانہ و ایلو سرکاری
دفتر آتیا کوزہ کنگ کن و بندرغ آتا
اسل است آتیا تو ک آتے تخسا
ٹینک و سپاہی تا کاریم اٹ اتنگ
اودنے مخلوق آ حکمرانی کنگ نا حق و
ایتک۔ ہندا دلیل و نازیک ہم ہمو

داسہ ای اٹ، ہراڑا دا غیر کانودی
رجیم نا تختہ و بنگ و رپبلک نا کانودی
آئین و برجاتنگ نا کوشٹ کنگ نا
دوبہ و۔ کنے ہفتاد و شش دے اسکان
بندی تختگانے و ہیٹ کنگ نا حق آن
محروم کنگ۔ ای سنجیدگی اٹ ارا بھلا
بھلا مشین گن تا نیام اٹ شار اٹی
ہکلسا اتگوہ۔ بھلکے بھلا تھی تون اوار
اودیم عدالت نا خلس آن کنے
ہسپتال آ دریر۔ و پراسیکیوٹر کوٹ و
ہر فیس، سنجیدگی اٹ خواست کیک
کہ کنے 26 سال بندی گری نا سزا
تنگے۔ نم و بندی اترے کہ مون نا
وارخواہی ٹی عدالت آک عملداری
کنگ اٹی بے سہب کسر۔ داسوب
آن کہ زور اکی اودنے داوڑ کنگ کن
الٹیویس۔ جوان ولدا، منوہ کہ داوڑ
اٹ زور اکی نمے کنے سزا تنگ آ بے
وس کیک۔ مہالونا وارنم ڈو ہدار و سزا
تنگ نالائخ الویرے، دا وارنم کودک
اسے سزا تنگ آ بے وس کنگ اٹک

زرگزرائی فائدہ ہڑتوم آتا پلنگ نا
غرز اٹ کروک اٹکا چنکا بدظمی و
انقلاب نا پین تننگ۔ ولدا پدے دا
مریک کہ نوکری و فائدہ غاتے بٹ و

کانودی حق انا بن چکل و، و لے
10 مارچ نانن سلہہ بند جلاہو و وخت
اس ہم انقلاب اس اڈ تنگ مفک۔
ہر یولی ٹی ہراوڑ کہ جوی انجیبر وز

رجیم سیاسی خن شیسی والا بددیانتی و 5
ہموس زیات کرے، لٹ و پل و
10 ہموس و انسانی زندا کن شرف و
عزت نا کمبوتی و سد ہموس و دے۔

گدرینگلوک آیک شبے یازدہ جولائی
نادے سوراب ناٹاؤن ہال اٹی گدان
ادبی دیوان بلوچستان ناکڈ آن اسہ
زیبا مشاعرہ اس اڈتنگا۔

مشاعرہ نا خاص انگا مہمان رخشان
ادبی کاروان نا باسک کریم اسیر
چنگوری نیکہ۔ اعزازی مہمان تیتی
کے اوسی یونیورسٹی ترکی کن پوسکن
سلیکٹ مروک آ شاعر عنایت صرف
میروانی، شہزاد بلوچ و حسن بسمل اسک
ادار ستر۔

شوکاری نادو آتے صادق ندیم دوئی
کرے۔ دا پروگرام اٹی مسکوہی ڈپٹی
کمشنر سوراب ڈاکٹر خدائے رحیم
میروانی اسے لیکچر اس علم و ادب نازی
آرتوئی کس، ولے اوپنگ کتو۔ دخت

حوال

گدان ادبی دیوان نامشاعرہ

..... عنایت ساغر

آتے بظیر، اوفتاپک وکلام نا وژک
آک داوڑاؤ:

صادق ندیم
اینو نہ سمجھہ نی سمجھاس نئے درو
چاہسن وطن ننا، آخر ننا مرو
ستارسانی میروانی
زمانہ بدل مسنے، چم کروئی ء
مہر مہالو بھاز کرین، کم کروئی ء
کیہر ہلکش

اس کہ شفیق بلوچ، ٹیکل زہری، ہدایت
نادری نا کتھی دا پروگرام اٹی محسوس
مس۔ داوخت آ عنایت ساغر گدان
ادبی دیوان نا بنا غان بلیس داتم
اسکان نا کاریم تا جاج اس پیش
کرے۔
مشاعرہ ٹی ہر شاعر آک تینا کلام

لغت آن سے لوز ء نم کشیو
کم ظرف پن ء تخ کم نسل انا
اعجاز انجم سراوانی
نی ٹوبے نا نکر نقاب ء نا مون آ
انت کرونگ ای دا است ء ہسون آ

سراج رحیمی
مچ مبو کل نما ایلیمی نم کبو
غم اسٹ یک زبان راج اٹی نم مبو
نوید صابر
قاتل اس شارا نا کتاب دوئی ء
مؤن اس راہی، شراب دوئی ء
عبدالکریم لکھتو

توئن لکھن شعر اس مصرع اس
چکن پرشن، بحراس مصرع اس
استادا اسماعیل خنجری
کہ ماڑی و محلات گدان ء ننا
رب کیسک حفاظت کاروان ء ننا
ابوبکر الفت لہڑی
اے ظلم نشان کرینس گدان ء ننا
ظلم اٹ خاتر لکھنیں جہان ء ننا

محسن بسمل
ننا تقدیرن تون ء
چخ انا لکیرن تون ء
تیتے پاسہ پرک
نی پاپرک دیر آغرک
وحید عادل
عادل نا است اٹی او مہراٹ قدم تھاکہ
قسمت نا اگہ نے تون استار مروس
عنایت صرف میروانی
بر شمع اس لکھن تعلیم انا جہان اٹی
نن ہکل اس بلین علم انا میدان اٹی
کریم اسیر چنگوری
دیر ء ننا بیگانہ
دشمن تو غدار ء چانہ
☆☆☆☆

و ادیب آتے ٹی جوہر
براہوئی 28 جنوری
(1950ء)،
عبدالحمیات منصور
براہوئی 8 فروری
(1965ء)، پروفیسر
عظیم جان 7 فروری
(1953ء)، وحسن
ناصر 13 فروری
(1984ء)، اسک

اور چندی جوانی تا خولجہ منگ، و
داڑتوں اور بھاز انگا جوانی تون اور
گراس نزوری ہم ارے۔ دن کہ زو
گیرام کنگ، اسہ وخت اٹی کبھی مہر آتا
بندی منگ کیک، داے۔
اسلم بنگلوزئی نا (ودی دے 2 فروری
1967) و دی دے ٹی عدد ”2“ ء۔
انتے کہ و دی دے ٹی عدد نا دورانیہ ہر تو
انا، 2، 11، 20، 29 ء۔ دا عدد (2)
دے اکن کاریم اٹ بریک۔ بے باور
حالیات آتا نمائندگی ء کیک۔ فرض
شناس مریک، لس وژاٹ برام آن پد
زیات زموری اٹ زند ء گدریفنگ نا
خولجہ مریک۔ بندگی نا ڈکھ و ویل اٹی
کم کار میرہ۔
اسلم بنگلوزئی نا مرکب عدد ”40“ ء
(Aslam Bangluzai
1,3,3,1,4=12-
2,1,5,3,6,7,1,1=28-
12+28=40)
دا مرکب عدد راجی جوانی تے کن مدام
خواہندار ء۔
اسلم بنگلوزئی نا لائف پاتھ ”9“ ء۔

براہوئی زبان نا شاعر ادیب آتا برج

اسلم بنگلوزئی (برج دلو)

جدی، توس، حوت، بے تعلق برج
آک ”سنبلہ، سرطان، کلید وجود“ پٹ
پول، مہر، خدمت، جم وژاٹ مزاج نا
اثر ”ڈپن، قلم کار اسے تو لوز آتوں

..... شاہین بارانزئی

گوازی کروک، ذوق جمالیات، و دی
دے ٹی عدد ”2“ مرکب عدد ”40“،
لائف پاتھ ”9“ ء۔
اسلم بنگلوزئی نا برج (دلو) نارواٹ
بندگی نا خیر خواہ، جوان ء آجت اسے کن
مدام کوشٹ کروک، حوصلہ مند، ہمتی،

(یاتی: براہوئی شاعر و ادیب آتا برج
آتے چاہنگ کن اسہ سلسلہ اس شروع
کنگانے۔ تا تکہ اوفتاپک، پیدائشی عدد
و مرکب عدد آتا چاہنگ آن پد اوفتاپک
شانداز شخصیت، مزاج نا تندی و سستی ء
معلوم کر سا خوانوک آتے معلوم کر فنگ
ء۔ ہراسٹ آن دا اومیت کنگ ہم املی
اف کہ دا سلسلہ ء پیند کیر۔ واہم کس اس
اکہ تینا برج ء معلوم کنگ یا تینا خوانوک
آتے معلوم دار کر فنگ خواہک تو تینا پن
وودی دے ء اگہ مس تو اسہ فوٹو اس ہم دا
نمبر آ 0315-4211666 آ ایس
ایم ایس یا وٹس ایپ کے۔ منت وار)
محمد اسلم بنگلوزئی (ودی دے 2 فروری
1967ء) برج ”دلو“
(Acquarus)، (دورانیہ برج
”21 جنوری آن 19 فروری
اسکان)، استار ”زحل“ (Saturn)،
وژاٹ ”خوابڈ“، مزاج ”بادی“، بچی نا حرف
آک ”س، ش، ص، ث“، ہندا مزاج نا
ایلو برج آک ”جوزا، میزان“، مزاج
آن چپ برج آک ”ثور، اسد،
عقرب“، اسہ وژاٹ برج آک ”حمل،

سیل و چکر (01)

قدرتی گیس اکن پی ڈیرہ بگٹی ناسفر

کچھ کوئٹہ۔ سبحان اللہ و بحمدہ، سبحان اللہ العظیم۔
وٹاٹ نیامیکو تپہ خان تعلقہ اری تنگ
و لے است انا تخی اسے۔ تب اٹ مسخرہ
موسم بدل مریک۔ داباسنی ٹی ناسفر برجا
کس۔ و 11 سبجہ غاسبی ٹی بابا ہوٹل آسمر
مسن۔ داسرک آنے ارغ کنگ کن
پہلوان ہوٹل، و چا و نہاری کن امداد و
بابا ہوٹل ملک۔ داسرہ نمائشا کہ ہراڑے
کارے۔ پہلوان ہوٹل اسہ روایتی و
مست انا ہوٹل اسے۔ داڑے چکا چکا
ساہدار تے ترسا روسٹ کنگکن۔

اللہ جمالی ہرا وزیر اعظم پاکستان ہم
مس۔ و لے بلوچستان نا کہہ نے ہر
جاگہ ہر ضلع ٹی اسہ وڑ نظر برو۔ ڈیرہ
مراد جمالی ٹی بھلا سڑک آن گدر ہنگسا
نم اندازہ خلنگ کیرے کہ گدر بنگلوک آ
چندی وخت آ تیان حکومت اٹی مروک آ
خاہوت آ تاجی آ آبادی وادیل آ تخون
اخش خوک مسے۔

چندی وخت آن بازار نا نیام آن
گدر بنگلوک آ سڑک جاگہ جاگہ خان
پنوک ء۔ نم گاڈی ایسی ستر کنگکن اڑے
یا بیش گاڈی بیسی ہیبت اسٹ ء۔ ہڑتوم آ
سواری تیشی چپ و جھول ہند اخص
کیرے۔ داسرک آسرمنگ تون ای
خاوند بخش مینگل ء فون کریت و بھلا
سڑک آ بنگ نا پاریت۔ ہراڑے او
نیم کلاک ایسنا وخت خواہس۔ دا وخت
آن ای فاندہ ہر فسا ڈیرہ مراد جمالی ٹی
تینا ریش ء جوڑ کنگکن نافیصلہ ء کریت۔
و حجام ناسیت آ تو لوک تنگان ہنٹ، و
سا کریت تو ریش جوڑ مسوس۔ و ہندا
نیام اٹی خاوند اہلم ہم سر مسوس۔ ڈیرہ
مراد جمالی آن 25-20 کلومیٹر نامری
آ ضلع جعفر آباد و دادا کان چے مری آ
ضلع صحبت پور ء۔ و داہو ضلع ء ہرا نا سیم
آک ڈیرہ بگٹی تون لگرہ۔ ہرا ضلع غاتا
ای ہیبت ء کریت دا بلوچستان
نا کشاری ضلع غاک ء۔ دادے ”گرین
بیلٹ“ ہم پارہ۔ و دا علاقہ غاتے پٹ
فیڈر نہر آن دیر سینگل۔ پٹ فیڈر نہر
گڈو پیراج آن پیش تمک۔ اسہ
اندازہ ایسٹ پٹ فیڈر نہر آن
85000 ایکڑ ڈغار سیر دیر مریک۔
اسہ ایکڑ 2.47 جریب مریک۔ دا وڑ
اٹ 456000 جریب آن زیات
ڈغار دیر تنگکن۔

(برجاء)

اوفتے کنگکن کن مرمُر آن مخلوق
بریک۔ دانا موم اٹی امداد و بابا ہوٹل
ہندن ء ہوٹل ء ہرا داسہ پوسکن جوڑ
مروک ء۔ پاٹ اٹ بھلا زبیدار جوڑ
کننگکن۔
داڑے ارغ تو ملک و لے مزہ دار
اٹس۔ او..... نہاری تا جوان ء۔ وای
سلاہ ایٹوہ کہ داڑے نہاری کب۔ منہ
سال مست ننا اسہ جماعتی سنگت اس،
ڈاکٹر مشتاق مانگھٹ صاحب، ہرا ایو
پگہ الخدمت فاؤنڈیشن اٹی مرکزی
سیکرٹری جنرل کس۔ سبی نادورہ نا وخت
آ ہندا ہوٹل اٹی نئے نہاری کرنے۔ ہرا
مخلوق ء بھلا دوست بس۔ دا چارن ہم
ہنداڑے جوان ء نہاری اس کرین۔ و
ولدا راہی مسن۔ ڈیرہ بگٹی کن کئے اسہ
ہم سفر اسے نا ضرورت کس۔ الخدمت
ریجنل منیجر بلوچستان عبداللہ جان کا کڑ
صاحب و ڈائریکٹر مواخات پروگرام
غلام جیلانی نن تون اوار منگ نا پاریر۔
و لے اسہ دے اس مست ہڑتوم آک
بخشدار ای خواہس۔ راہی منگ آن
مست ننگکن یک سبجہ غاسبی بک میسجر آ
اہلم خاوند بخش مینگل صاحب (امیر ضلع
نصیر آباد جماعت اسلامی) ء آن لائن
خناٹ تو دم دستی اودے تین تون سفرنا
پاریت تو اوار ء کرے۔ و ہندن دامرغ
آ سفر کن کوئٹہ خان تو آخا، 300
کلومیٹر نامری آن اسہ ہم سفر اس دو
تہا۔

خاوند بھائی اسہ گچین ء بندغ اسے۔
بیابان اس کس۔ و لے اینو گہ آبائی
زیات منگ نا سوب آن شوئداری
کاریم و چندی ہاؤسنگ اسکیم آک
دشت اٹی خنگکرہ۔
و داڑتون اوار قومی سڑک نا ہڑتوم آ پارفا
سوف، زڈلو و شفتا لونا بھلو بھلو باغ ء۔
ہرا بھلا زبیداری کرینو۔ بلوچستان اٹی
ہراڑے باغ اسے، ہموڑے جی آ
بندغ آک میوہ غاتامد و موسم اٹی قومی
سڑک آ میوہ سودا کیرہ۔ کنا ہم ہرا تم نظر
داہیا تہا تو گاڈی ء سفلیٹ و ڈیرہ بگٹی نا
سنگت آ تیکن ارا کریت ہلنگ گاڈی
ٹی تغلیٹ۔ کوئٹہ خان مونی ہندا سڑک آ
50 کلومیٹر اسکان موسم جوان کس۔
و لے دادا کان مستی کرار کرار آ باسنی
زیات مرساہنا۔
دشت آن گدر بنگکن وخت آخ ء
تہو اس چلنگ کس۔ کوپور آن مستی
زبیدار آ بولان..... دا جاگہ نا بوزانگا
مشک ریل اٹا 18 ٹنڈیل بولان نادامان
ء، ہرا ایٹیاٹی انگریز آ تیکن عجوہ اسے۔
مش تا نیام آن کرن آ تیان سفا و تازہ
دیر انا چکل و ہرہ، مش تا کولانا
کاخک..... دا کل قدرت نا
زبیداریک سر کہ نئے خاچنگ کن
اسل الیوس۔ و نئے اخبار و کتاب
خونگ کرین کہ دا زیبائی تے سیل
کنگکن و لدا خبراف ہرا وخت نصیب اٹی
مرے۔ دا اندازہ غاک طبیعت اٹی عجب
ء بدلی اس اتیرہ۔ و رب انا شکر ء ادا
کنگکن ناگیگ فراوان کیرہ۔ و دا جاگہ نا

اودے پنت و شون کریت کہ کئے ڈیرہ
بگٹی ٹی اڈ ہلنگ نا وخت آ لس تنظیمی
کاریم تیان بیدس علاقہ نا کل آن بھلا
عالم دین، جماعت نا بندوستی، نواب
صاحب نا خاہوت نا ہمو بندغ
ہراڑتون ڈیرہ بگٹی نا بست و بند آک
مریر۔ داڑان بیدس علاقہ نا سیاست
دان، ضلع نا اختیاردار و الخدمت نا
رضا کار آ تخون خاص وڑاٹ ملاقات
کرفس۔

ہر ہمو سفرنا بارواٹ اراٹی پارہ کہ
ہراکان کئے ننگن پدی بروٹی مرے۔ و
اڑاوالا تے داخیال ہم منگ کہ ای کوئٹہ
خان پیش ہنٹ۔ او..... ہمو چ آ
سفر تا معلومداری مریک کہ ہراکان ای
نن اسکان ارا غابرف۔ و سفر نا خبر اڑاوالا
تے ہمو تمک ہرا تم ای تینا سفر نا بنگ
اٹا بارواٹ ارفوہ۔ و دروننگان دا وزدہ سبجہ
تے ہمو تمک ہرا تم ای تینا سفر نا بنگ
مس۔ ای اوڑان بک اس ہلنگ و
پاریت تے کہ اگہ ڈیرہ بگٹی ٹی باسنی
منوک تو ای تینا مار ء ضرورت تین تون
دریٹ۔

اس پاوکہ سبب اتون ارا لار کنگکن آن
پدا کہ نہاری و دے انا ارغ ء کپر ہم
توای تینگن مفرہ۔
ڈیور نا انتظاری سٹ کہ احمد کارزان بش
مس و کئے پنگ اٹی لگا۔ ٹی وی والا کمرہ
اٹی برس کئے خنا و کن تون بنگ کن تیار
مس۔ ای اوڑان بک اس ہلنگ و
پاریت تے کہ اگہ ڈیرہ بگٹی ٹی باسنی
منوک تو ای تینا مار ء ضرورت تین تون
دریٹ۔

اڑا نا خوچ و چنا تا جب خوچی ء استو
اڑائی ء تسوسٹ۔ و لے احمد کارزان ء
سدر روچی پین ترسا پاریت کہ داسد
روچی نا ء، داسوب آن کہ نی کنا بھلامار
اٹس۔ و کنا داڑے مفرنگ نا وخت آ ارا
نا سنجانگ نا زموری ء۔ اودے
پاریت کنا سفر نا کتاب و اینو نا اخبار ء
اٹہ گاڈی ٹی تخ۔ و نن مار بادہ پیش
تہا۔ گاڈی ٹی لگا تے تخان و لٹر پچر
والا کائن ہراٹی ارا پور ء تفہیم القرآن،
محمد عربی، شش شش دانہ خطبات
دینیات و دینیات نا انگریزی مٹ و
بدل

تowards understanding Islam
ای ہرنگ کتوہ، اودے ہرنگ کن
گاڈی نا ڈیور ء کم کن پاریت، احمد
کارزان ء اللہ نگہبان پاریت و 8:30
سبجہ خان ء ڈیرہ بگٹی کن راہی مسن۔ وای
دا دعاء خوانا کریت ”بسم اللہ و تو کلت
..... علی اللہ۔“
علی بخش پی آ گاڈی نا ڈیور ہم بگٹی اس
مون دو کنگکن مسکہ۔

اودے پنت و شون کریت کہ کئے ڈیرہ
بگٹی ٹی اڈ ہلنگ نا وخت آ لس تنظیمی
کاریم تیان بیدس علاقہ نا کل آن بھلا
عالم دین، جماعت نا بندوستی، نواب
صاحب نا خاہوت نا ہمو بندغ
ہراڑتون ڈیرہ بگٹی نا بست و بند آک
مریر۔ داڑان بیدس علاقہ نا سیاست
دان، ضلع نا اختیاردار و الخدمت نا
رضا کار آ تخون خاص وڑاٹ ملاقات
کرفس۔

ہر ہمو سفرنا بارواٹ اراٹی پارہ کہ
ہراکان کئے ننگن پدی بروٹی مرے۔ و
اڑاوالا تے داخیال ہم منگ کہ ای کوئٹہ
خان پیش ہنٹ۔ او..... ہمو چ آ
سفر تا معلومداری مریک کہ ہراکان ای
نن اسکان ارا غابرف۔ و سفر نا خبر اڑاوالا
تے ہمو تمک ہرا تم ای تینا سفر نا بنگ
اٹا بارواٹ ارفوہ۔ و دروننگان دا وزدہ سبجہ
تے ہمو تمک ہرا تم ای تینا سفر نا بنگ
مس۔ ای اوڑان بک اس ہلنگ و
پاریت تے کہ اگہ ڈیرہ بگٹی ٹی باسنی
منوک تو ای تینا مار ء ضرورت تین تون
دریٹ۔

اڑا نا خوچ و چنا تا جب خوچی ء استو
اڑائی ء تسوسٹ۔ و لے احمد کارزان ء
سدر روچی پین ترسا پاریت کہ داسد
روچی نا ء، داسوب آن کہ نی کنا بھلامار
اٹس۔ و کنا داڑے مفرنگ نا وخت آ ارا
نا سنجانگ نا زموری ء۔ اودے
پاریت کنا سفر نا کتاب و اینو نا اخبار ء
اٹہ گاڈی ٹی تخ۔ و نن مار بادہ پیش
تہا۔ گاڈی ٹی لگا تے تخان و لٹر پچر
والا کائن ہراٹی ارا پور ء تفہیم القرآن،
محمد عربی، شش شش دانہ خطبات
دینیات و دینیات نا انگریزی مٹ و
بدل

towards understanding Islam
ای ہرنگ کتوہ، اودے ہرنگ کن
گاڈی نا ڈیور ء کم کن پاریت، احمد
کارزان ء اللہ نگہبان پاریت و 8:30
سبجہ خان ء ڈیرہ بگٹی کن راہی مسن۔ وای
دا دعاء خوانا کریت ”بسم اللہ و تو کلت
..... علی اللہ۔“
علی بخش پی آ گاڈی نا ڈیور ہم بگٹی اس
مون دو کنگکن مسکہ۔

اودے پنت و شون کریت کہ کئے ڈیرہ
بگٹی ٹی اڈ ہلنگ نا وخت آ لس تنظیمی
کاریم تیان بیدس علاقہ نا کل آن بھلا
عالم دین، جماعت نا بندوستی، نواب
صاحب نا خاہوت نا ہمو بندغ
ہراڑتون ڈیرہ بگٹی نا بست و بند آک
مریر۔ داڑان بیدس علاقہ نا سیاست
دان، ضلع نا اختیاردار و الخدمت نا
رضا کار آ تخون خاص وڑاٹ ملاقات
کرفس۔

ہر ہمو سفرنا بارواٹ اراٹی پارہ کہ
ہراکان کئے ننگن پدی بروٹی مرے۔ و
اڑاوالا تے داخیال ہم منگ کہ ای کوئٹہ
خان پیش ہنٹ۔ او..... ہمو چ آ
سفر تا معلومداری مریک کہ ہراکان ای
نن اسکان ارا غابرف۔ و سفر نا خبر اڑاوالا
تے ہمو تمک ہرا تم ای تینا سفر نا بنگ
اٹا بارواٹ ارفوہ۔ و دروننگان دا وزدہ سبجہ
تے ہمو تمک ہرا تم ای تینا سفر نا بنگ
مس۔ ای اوڑان بک اس ہلنگ و
پاریت تے کہ اگہ ڈیرہ بگٹی ٹی باسنی
منوک تو ای تینا مار ء ضرورت تین تون
دریٹ۔

اڑا نا خوچ و چنا تا جب خوچی ء استو
اڑائی ء تسوسٹ۔ و لے احمد کارزان ء
سدر روچی پین ترسا پاریت کہ داسد
روچی نا ء، داسوب آن کہ نی کنا بھلامار
اٹس۔ و کنا داڑے مفرنگ نا وخت آ ارا
نا سنجانگ نا زموری ء۔ اودے
پاریت کنا سفر نا کتاب و اینو نا اخبار ء
اٹہ گاڈی ٹی تخ۔ و نن مار بادہ پیش
تہا۔ گاڈی ٹی لگا تے تخان و لٹر پچر
والا کائن ہراٹی ارا پور ء تفہیم القرآن،
محمد عربی، شش شش دانہ خطبات
دینیات و دینیات نا انگریزی مٹ و
بدل

towards understanding Islam
ای ہرنگ کتوہ، اودے ہرنگ کن
گاڈی نا ڈیور ء کم کن پاریت، احمد
کارزان ء اللہ نگہبان پاریت و 8:30
سبجہ خان ء ڈیرہ بگٹی کن راہی مسن۔ وای
دا دعاء خوانا کریت ”بسم اللہ و تو کلت
..... علی اللہ۔“
علی بخش پی آ گاڈی نا ڈیور ہم بگٹی اس
مون دو کنگکن مسکہ۔

ڈیرہ بگٹی و بارکھان ارا ہندن ء ضلع ء کہ
ہراڑے ہنگ نا وخت منٹے۔ دانا سوب
دا ہم منگ یک کہ دا ضلع غاک بھلا ممر
ء، یا وخت اس ڈیرہ بگٹی نا جی آ حاہلیت
آک دانا سوب منگ کیرہ۔

دن تو ڈیرہ بگٹی ٹی جماعت اسلامی نا بھلا
وخت آن کاریم ارے۔ و الخدمت نا
تینا بھلا آ منختی و پختہ ٹیم اس داڑے
سال آ تیان کاریم کنگکن اٹی ء۔ تینا
مخت و خواری و تحریک نا سوب آن
”الخدمت ڈیرہ بگٹی“ سبجہ آ بلوچستان اٹی
بلکن مرکزی دفتر اٹی ہم اسہ جوان ء پین
اسے تون بات کنگکن۔ دانا سوب
دوست محمد بگٹی صاحب نا داڑے
الخدمت ریجن اٹی نایب صدر نا گچین
منگ ہم ارے۔ و ڈیرہ بگٹی آن بیدس
پین شش ضلع ٹی اونا زموری تے
و دفنگا۔ ہراڑے الخدمت نا کاریم تیشی
گیشتری، مخلوق تون رابطہ و وخت آ
سرجی و الخدمت نا کارندہ غاتا گچین آ
ہیل کاری کون ا معاملہ غاک اوار ء۔

منہ وخت مست ڈیرہ بگٹی نا سنگت آ تا
کوئٹہ غابنگ نا وخت آ اسہ اوار ء
خواست اسے نارواٹ دا فیصلہ مس کہ
ڈیرہ بگٹی نا سرجی اٹ دورہ ء کنگکن۔ و
ضلع نا سنگت آ تا پانگ آ دا ہیبت آ ہم
امنائی مسوس کہ سبجہ مٹ ڈیرہ بگٹی ٹی
ارادے اڈ کروٹی ء۔

دارواٹ ای سنگت محمد بھائی آن ڈیرہ
بگٹی آ ہنوک آ گاڈی تا بارواٹ
معلومداری ہلنگ۔ گاڈی نا بست و بند
کننگا۔ ای منہ وخت آن دا دورہ
غانتے کنگکن اٹی اٹ۔ ہندا سوب آن
سفر نا چ آبست و بند آتے کریت۔
کنگکن، بیٹنگ، سفری خوچ، چنا تیکن
گڑاس وخت، و خاص وڑاٹ ڈیرہ بگٹی
نا خاص آ بندغ آتے کن خونگ و ٹکی
تا بندوست کنگکن۔ دا گل اکن سفر آن
پدی بنگکن آن نا وخت پچاس۔

ننگکن ارا غا سمر منگ تون سنگت محمد
بھائی تون ایلو معاملہ غاتیا ہیبت و گپ
اٹی اودے دا پاریت کہ اہلم کنا پڑہ
غاک بھلا بھلن مسنوریش انا ہم ہندا
حال ء۔ و کوئٹہ ٹی لاک ڈاؤن نا سوب
آن کل دکا تک بند ء، نا کو اس خلسا
پارے کہ دا کاریمک نا ڈیرہ بگٹی ٹی
منگ کیرہ۔
خیر..... اونا دا ہیبت ء منوٹی تہا و لے

سیرت سرور کائنات

حاجی شاہ بیگ شیدا

47

رحمت عالم ناخلاف قریش نا آخر کیوڈل انا ابو طالب تون اور دہی

مرک وزند آن جان خلاسی مومن آتا مس ہنا
مشرک آتا دشمنی کس او فک سوچارہ خطا
کس ابو طالب گچین آ، اسپر اس دن خواجہ کن
دن چا پشتیوان کسک، مومن آتا راج اکن
ہز تنخارہ پیرہ اوڑان خوف اللہ اوک
دین احمد پد سلع چا خلکدہ دون ء درک
زند ائی تے احمد تون نن گڑا اس کتون
ولدا ڈڑی کل خلیرہ دا گروا تے تون

ابہن ہم ہشتاد آن تیر کس عمر او نا چند انا
کس بیمار غم تیان او باور او زند انا
پیست و پیچ نا وفد اسے تون او ہنارک طالب آ
احمد اکن کینہ گپ اس، پان اودے نن سفا
نن کن جوان ء دانادین، اونا دین جوان، اوڑکن ء
کپ چکار ء پین مونی داسہ بس ائی ننے
واہ ابو طالب گچین آ خواجہ ء پارے برک
قوم انا سر دازک گچین آ بسنو نے آ ہرک

عہد و پیمان کیرہ نے تون دون ء اقرار خوارہ او
نیام ائی دا جھیرہ پچھے، احمد نے پارہ او
خواجہ عالم دا جواب اٹ وفد اتون مس ہم کلام
ہیت اسے ای کیوہ نم تون پُہہ مریرے نم تمام
بادشاہ خواہ نئے ای، کل عرب نا ملک انا
ہم عجم طالع مرے دا نم کن مڑ و خوک انا
مُسر حیران کل بروک آک ہیت اسے دا پوسکن ء
نن عرب تون ہم عجم آحاکمی اس کین دن ء
دا گچین آ ہیت ء رد کین دا زمان آانت اکن
نن بُرن پاک او انت اس، اونا دا پنت اکن
مون تماؤن ابو جہل، پارے پانت پاسہ نی؟
نن دن آہر ہیت ء منن داڑکن انت اس خواہ نی؟

پارے خواجہ، خواہ دادے، نم کہ پابو لالہ
پیرہ بس اللہ اسٹ ء اف کس اس اوڑان سوا
بُنگر ہیت ء خواجہ نا دا، مشرک آک سٹار دن
مون ائی خلکدہ او تینا دو تہیت پٹار دن
کل خدا تے نن بٹن دا، نا خدا کن پیکہ غا؟
نی اسٹ کن گل ء روتس دا تو جوان اف کلاہ غا
مون ء ہر سار تین پتین آ جوان ولد اعر عُشار
ہیت ء ہندا مپنہ دو تے او دو آ تنخار
پیرہ نی آ دین اکن نن جہد کینہ بش مبو
نن مرینہ یا مریک او تیر اکن تیر کش مبو
فیصلہ اس کیک اللہ نا ننا او نیام ائی
او مرو ء یا نن مرینہ مون کن دا لام ائی

خزم

براہوئی غزل نا بادشاہ، محمد اسحاق سوز

بہاول نسیم بنگلوی

براہوئی زبان و ادب و
براہوئی شاعر ادیب دانشور
آتے خدا تعالیٰ نا اسہ بھلو
مہربانی اس دا ہم ارے کہ ننا
داسہ نا دور انا شاعر ادیب
ہندن داکان مست
گدر بیلوک آنا بزرگ و
شرفمند آ شاعر ادیب آک
زیات خواری کرسا براہوئی
ادب نا نہال ء دیر تسو، اینو
اوفا ہمو خواری و گچین آ کڑدار اٹ
براہوئی ادب نا دنیا و سم خٹنگک
عبدالجید چوتوی آن بلیس ملک داد
قلاتی، ملا نوجان، ملا مزار بدوزی، نور
محمد پروانہ، ملک علی مراد خاکی، اسلم
پروانہ، جبار یار، مولانا حضرت
عبدالعزیز قلندران اسک نظریہ اسلام و
دین اسلام نا ہنن آ اصول آتا رداٹ
براہوئی زبان ء گچین ء وڑاسے ائی شون
تسنو۔ اوفا ہمو کروک آخواریک جوان ء
رنگ اس ودی کرسا براہوئی بولی نا اسہ
بھلو بند او اسے نا حیثیت ء تخرہ۔ ہندن
اینو نا دور ائی ہم نا گچین آ شاعر ادیب
دانشور آک کہ اوٹھی خواجہ محمد رحیم ناز،
ریاض علی بلوچ، ملک ظاہر شیم، حاجی
حسن غنوار، فتح محمد شاہ، خواجہ حمید عزیز
آبادی، عبداللہ جوہر، ہدایت فرا، سید
غریب شاہ انجم، عطاء انجم، بشیر شاہ،
عبدالجید خیر، اے جی بلوچ، سید قاسم
اسیر، ایلو گچین آ شاعر ادیب دانشور آک
تینا ادبی تنظیم آتا پلیٹ فارم آن علم و

ادب براہوئی بولی کن کاریم کنگ ء۔
اوفا ہندا خواری تیان براہوئی ادب نا
باغ ء پین زیات زیبائی ملنگ ء۔
ہندن مستونگ نا زبیل آ دھرتی آ اسہ
پین بے مٹ، گچین، ہنن و مہربان ء
پین اس ہم ارے کہ خواجہ عزتدار،
شرفدار، کہنہ مشق شاعر ادیب، براہوئی
زبان نا شہنشاہ غزل محمد اسحاق سوز انا پین
ء کہ محمد اسحاق سوز، براہوئی ادب نا
آسان آ ہمو روشن آ استار ء کہ اونا
روشنائی آن براہوئی ادب نا دنیا روشن و
زیبا خٹنگک۔ اسنے کہ براہوئی شاعری
ٹی تینا خواری، اخلاص، سچائی و گچین آ
علم اٹ محمد اسحاق سوز ہر اے مٹ و بے
مثال آ پین ء کٹانے، اونا پین سدائی
براہوئی شاعری و براہوئی زبان ء درستی
راستی کنگ ائی کل آن مست زبان آ
بریک۔

محمد اسحاق سوز زبان و ادب ء اسہ ہندن
ء زبیا ء رنگ و درو شم اس تسے، ہراڑان
براہوئی شاعری، غزل، نظم گچین وڑاٹ

گلشن سوز، نماز نا کتاب، اوار ء۔ داکان
بیدس اونا چندی کتاب پین ہم اریر ہرا
دا سکان شینک منتو۔

اسحاق سوز نا دا کتاب آک براہوئی
زبان و ادب نا پڑ آ بے مٹ ء مدی
اریر۔ ہر افنا خٹنگک آن نا شاعر ادیب
دانشور آک و ایلو ادب دوست خواجہ
غاک بھارت علی وادبی نفع ہم دوئی کیرہ۔
اسحاق سوز نا شاعری ٹی نئے دین دوستی،
وطن دوستی، مہر و مہربیت، سیوت و
رواداری، اہلم دوستی، ادب دوستی، علم و
ادب تون مہر زنداناروا اٹگتق آتے کن
توار چست کنگ نا گچین و بے مٹ ء
کلہوود بریک۔

سوز انا شاعری ٹی خیال نا بسنی، روانی،
ہننی آسان ء لوز کاریم اٹ انگک،
مخت ء خوالوک اسکان سر کنگ نا ہم
گچین ء وڑاٹ ساڑی ارے، دن کداونا
شعر اسے:
ارے سوز دنیا فاکر عمل
کفن شاملہ مرے اراول انا
.....
محمد اسحاق سوز نا دا وخت اسکان ہرا ادبی
آ کتاب آک شینک مسنو، اوٹھی
جذبات سوز، سوخ روخ، غزلیات سوز،
جذباتی نا اسہ دم ارے سال انا

اسحاق سوز ء گچین آ لاچی تا سوب آن
شہنشاہ غزل ہم پارہ۔ او براہوئی زبان
آن بیدس سندھی، فارسی، اردو ٹی ہم
شاعری کرینے۔ ہر افک تینا مٹ تہیت
اریر۔ اونا علمی ادبی چاہنداری و مطالعہ نا
دنگ ہم زیات شاییت ارے۔ اسحاق
سوز مستونگ آن پیشن ایلو علاقہ غاتھی
اڈتروک آ ادبی سیمینار وادبی کچاری تہیتی
ہم اوار مسرا زبان و ادب نا جہاد ائی تینا
شیخ ء اوار کرینے۔ ہندا سوب آن
مستونگ آن پیشن ایلو ادبی ادارہ غاتا
زیات کاریم کے آ تین۔

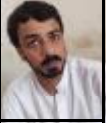
شاعر و ادیب خواجہ غاک ہم اسحاق سوز
ء شرف و شان لہترہ۔ اسنے کہ سوز انا
براہوئی زبان و ادب کن کروک آ کڑد
بھارتی کرینے۔ ہر افک تینا مٹ تہیت
باز کرے کہ اسحاق سوز کون ء خیر خواہ،
مہربان، بے مٹ ء انسان کم ودی
مریک، ہر افک کہ تینا لہتی بولی کن گچین
وڑاٹ کاریم کیر۔
دعا ء کہ خدا تعالیٰ اسحاق سوز انا عمر و قلم
اٹ برکت شافے، و ہندن او داکان
زیات کاریم کے آ تین۔

بولان ادبی دیوان (رجسٹرڈ)

مجھ بلوچستان نا گچین کاری

حوال: حفیظ ساحل

تدوک آدے تہیتی بولان ادبی دیوان نا پیر آ آگنا ننگ کمیٹی نا پارہ
غان دیوان اس عبدالنبی انجم نا کاشمی ٹی اڈ بلک دیوان نا ڈتنگ نا
مخت بولان ادبی دیوان نا پوسکن آ گچین کاری نا بابت کس۔ دیوان
اٹ ساڑی کل سنگت آتا رضامندی اٹ پوسکن آ کابینہ ٹہیفنگا
۔ ہرانا رد اٹ چیئرمین محسن فگار، وائس چیئرمین جہانزیب
زہبی، جنرل سیکرٹری عبدالنبی انجم، جوائنٹ سیکرٹری منیر غنوار،
پریس سیکرٹری حفیظ ساحل، فنانس سیکرٹری زاہد نسیم و آفس سیکرٹری
الطاف الطافی گچین مس۔ پوسکن گچین مروک آ چیئرمین محسن فگار
تران کرسا پارے ای سنگت آتا اعتماد نا وام دار اٹ کدا کئے آ اعتماد
کرسا کئے بولان ادبی دیوان نا چیئرمین گچین کریر، دا اسہ بھلو
زمواری اسے ای تینا وس انا کچ کوششت کیوہ کہ سنگت آتا اعتماد
پورو بریو، و تنظیم نا شوننداری کن جوان وڑاٹ گام کچ کیو، او پارے
بولان 20 سال نا کار کڑد بے مٹ ء مخلص آ سنگت آتا دے
ون نا جہد خواری بولان ادبی دیوان ء دا زینہ غا ایس لگے، ای ہم
ہندا کوششت کیوہ کہ بولان نا ہمو مست انا چر جوئی برجالے۔ و گڈ سر
اٹ کل سنگت آتا منت ء ہرے۔

نوشتانک

(1)

آدینک تل کشک، ولے راست ءِ ڈکپک

.....سید محبوب شاہ

نیلسن منڈیلا پارے کے ہر راج اٹ انصاف ملپ، ہمو راج اٹ بندر آتے آسودہی اسل دوہنگ۔

اسکول اٹ داخلہ ہلنگ کن ہیڈ ماسٹر فوٹو گرافر ءِ خواہنے، اوڑتون ہر چنا نا فوٹو ہلنگ نادرہ روپنی پک کرے، ہیڈ ماسٹر اسکول نا ماسٹر اسے نا ڈیوٹی ءِ

خلک کہ ہر چناغان ہی روپنی نا حساب اٹ پیسہ بچ کرانہ۔ ماسٹر کلاس اٹ چنا تے پارے پگہ ہر چنا تینا فوٹو کشفنگ کن ہنارو پنی اتے، اسے چناس اراٹی

لمہ غان تینا فوٹو ہلنگ نا سدر روپنی خواہس۔ لمہ پارے خیرات تینا چنا کن، شام آباوہ نا برے ندر کیوہ نے کن سدر روپنی ءِ شام اتون چنا نا

لمہ باوہ ءِ تے پارے ”لکھ مراد آمارانا فوٹو تے کن ماسٹر دوسد روپنی خواہسے۔“

ہندن کرپشن نا دیگر لگ تہار آن تینٹی بدل مریک۔

کرپشن نا چندی رگ آک ءِ، تینا ہر عاشق ءِ تینا زیبا غامون ءِ جتا ءِ رگ اسے ٹی نشان ایٹک۔ سرکاری ملازم

آیتان داڑیل آتا زوراک اسکان ہر اسٹ داناجسن و جمال نا خلوک ءِ۔ میر وسڑدار آتسکان ہراسٹ خواہک، اونا

ماڑی ٹی اونا چوکری جوڑ مرپو۔ بھاز ہندن ءِ جمنون ارے ہرا کہ سہب بیگہ اونا نت تاسلوک آدیر تے مقدس آدیر

انا وڑ جک آتگرہ۔ بھاز آک اوقتا بے حیائی و بے شرمی نادرہ غاتے تینا کاٹم آ سرکار ناسی آبار پلو آبلیرہ۔ ہندا بندر

آک راج اٹ کرپشن نا دیوی نا رومانیت اٹ سفید پوش و شرفدار پانگرہ۔ داڑیل آتا ہمو زیبا ءِ ہراتینا

عاشق آتے ہر عذاب آن کھک، ولے تینا عشق انا زیبا غامون آن مر زروک آسادہ غاتے غریبی و لنگڑی نا

کعب اٹ ہلک۔ سرکاری ادارہ غاتیتی تینا ارا گریڈ نا گنوک ءِ چاؤدہ گریڈ نا کرسی آسارات یک، شانزودہ

والا ہرڈہ غا، ہودہ گریڈ نا کور ءِ نوزودہ گریڈ نا تخت آخنی یک۔ دا ہمو زیبا ءِ ہراتینا پازیب نا شلنگ اٹ چندی موسیٰ

تے فرعون جوڑ کرینے، تینا شیدائی تے ہندا خزیات لاڈی کرینے کہ آخس کہ مون موٹی کیس، ہراڑے سیاہ کاری نا

لچھ اسے ٹی یا انصاف نا دام اسے ٹی

پاسینکس، اونا ڈلگ آخن تا اسہ اشارہ اس اونا گلابی آجوڑ تا اسہ ہشمدہ اس پاونچا چٹ ءِ ناخ آن کھک۔

اسنے کہ دشتی نا تول انصاف نا ترازو اسکان اونا چرمت نا ملنگ تون مندر نا چڑینگ آتینا ہر کڑنگارہ کرسا شیف

بڑ مریک۔ کس ءِ لنگڑی و ملائی نا بی بی نا پلو نصیب اف، کس انا بالا خانہ ٹی وڈی خوری نا زیبا لوچ ناچ کنگ ءِ۔

ہرانا سیٹھفت ارا ایگ تمنگ ءِ۔ ہرانا بد اخلاقی نا توار عفت ارا اڈنگ ہنگ

ءِ، دانا ناچ اڈنگ کن گور و بیواراٹ چندی تے تل تننگ ءِ۔ گدان نارہی آ لیلی وطن ناڈی تالٹ و پل نا کلاسک

شاعری نا سوزانا ذوق کس ءِ وڑ پک، ولے ادبی دیوان تا چندی میر آک پن و پیسہ کن وڈی خوری نا وینا ملک نا نت

تینٹی تفوک چڑینگ آتا توار نا ہنگ کن کرپشن نا ہفتیکو ڈاکہ غاسہ ایلو نازی آ تپ ہلنگ ءِ۔ کس ءِ داڑیا نا پارہ غان

ٹھیکہ اس، کس ءِ موٹر سائیکل اس، کس ءِ لفافہ اس، کس ءِ چیک اس، کس آ نوٹ آتا شکی ءِ تینا زیبا غامون اٹ کنگ

ءِ۔ کس ءِ خن تا پیل لٹی کھے، کس ءِ جوڑ تا شوخ اڈنگارنگ اٹ بے سدھ کرے، کس آن بک ہلک، کس ءِ بک اس

تس، اسنے کہ کرپشن نا زیبا اسہ وخت اسے آن شرم انا گد ءِ مرچل تنسے۔ او تینا خن تا شماراٹ تینا مشکلی آزلف آتا

سیٹا ٹی تینا گواڑنی آ بدن نا زبادا ٹی ادب و بے ادب شاعر ادیب دانشور ڈاکٹر پروفیسر افسر تا جرنیکیدار ہر بودلا ءِ

رگی آزندانا چس ءِ ہلنگ کن پڑدہ نا پد آن کتی یک۔ ہرانا عشق انا نشہ ٹی ہر بندر مست ءِ۔

ملا اس تینا مقتدی سے آن سوچ کرے کہ مسلمان تے دامڑدار آربڑ آیتان امرکشو؟ مقتدی پارے ”مولوی صاحب! اسہ وار تینے ہندا نشہ نا چس

آن پھت۔ دن نہ کہ نا کٹ ہم ہندا بڑا تینٹی غرک مرے۔“

امر ءِ راج اس مرے، اوٹی گندی نا مسہ تپہ، و مسہ سوب ءِ۔ اولکیو تپہ گندی ءِ مال و دولت و دی کنگ کن کڑی نا

نک ءِ سوگو غمب یک۔ تینا راجی میری بیگہ تون وڑ وڑ انا گاڈی تینٹی دہی،

گرین، عثمانیہ ہوٹل آتا گرا کرکس۔ تاکہ امتحان نا گورچ چکا کہ گودی و چنا تے کن ہم ڈبہ غاک پرکوب آن ہوٹل

ادبی سوچ ءِ ودفنگ کن تینا بندوای خوچ ءِ کشفنگ کن تینا دستار نا ہرول ءِ

زیات ودفنگ، ہراڑکن بے وی ٹی وخر نا سوانا جاگہ غابندرغ نا کنیک۔ داوڑانا گندی تا خواجہ گندی نا لیکر ءِ چلوک آ

تپہ گیشتر حکمران تپہ نا ساگک بند مریک۔

ارٹیکو تپہ نا گندی ہمودے ہراٹی گندی کرک آ ءِ ع ارے۔ داوڑانا

مورت خواہک کہ ہروڑانا مومن موٹی ٹی کنیا کرک آ پیسہ غاتیتی پن کٹو۔

داڑکن اوک گدان آن ماڑی ٹی بچ خلیرہ۔ سائیکل آن کاراٹ، سرکاری

اسکول آن گرائمر اسکول آچنا تے سر کیرہ۔ دستار تا ترہ ءِ مدام سلامت

تخت میر و تہر آتے کن دے ارادے آ ارغ کنگ کن کنوری نا تینا پاندا ءِ وار

پہ وار کشادہ کیرہ۔ کین آ ہوٹل آتیتی ارغ کنگ و کشفنگ کن وڈی خوری و

گندی تا پری نا پلو ءِ مدام عاشق آتا دوٹی لیترہ۔ کمیشن ہلیرہ۔

پروفیسر اس کلاس ہلہوک، ولے امتحان ہلنگ کن ارا نت آ جک سلوک کس۔

ڈیپارٹمنٹ آ دوازندہ سچہ غا ہلک، امتحان ہلنگ کن دے ہلک تون رول

نمبر خلک۔ اراٹی نن نا ڈڈ ءِ ارغ اس مومن اڈنگا چاٹ کنگک، ولے سینٹراٹ

مسہ وار پاٹ ڈیری آن شیر چاکن ہلک۔ اراٹی وال سوزی اس نصیب الو، ولے سنٹراٹ کڑا ہی وکابلی تا دور کس۔

سینٹر آکس آن لفٹ ہلکک، ہلک، ولے

موچی پارے چڑہ مفت، میخ حساب اٹ۔ گھنڈہ اسے آن پد بسٹ، چوٹ نا تلا غا ہندا میخ خلکو سس، کہ میخ تینٹی

کنابے وس آمون خننگ کہ۔ چوٹ ءِ پدی تھات پاریت، سہب انا برپوہ،

ہموجٹ ہمو کسر آن تینے تینٹ ضمانت کریٹ۔ اسنے کہ شاہی نا میٹل پاوی نا جل اس خواہس۔

داسہ دن اڈنگا غریب آ بندرغ نا مومن آخس کہ مذہبی اخلاقیات نا پھل آتے

چٹ ایتس، آخس کہ مذہب نا شیر ءِ خلکس، او داسنے لنگڑ آ پڈ آ پک، اسنے کہ خالی آ پڈ انا مذہب لکراس ارغ

نا ءِ۔ شیفکو تپہ ہریش راج انا گندی تینا ریاست نا زوراک ہروڑانا مکرو فریب

ہیل یک۔ حجام تینا مومن پڑہ جوڑ کنگ نا پیسہ ہلک، اگہ کس ارنے، اسنے؟

پاک سرکار نے آ وڑ وڑا نا لیکس خلکے، دکان نا کرادانے، بجلی نا بل کرنٹ

خلنگ ءِ، گیس بچ آن ہننے، نوکری تا تخواہ نا پٹانے، پچا زیات ہلک گڑا انت مس؟

سگت اس ڈاکخانہ ٹی ملازم کس، ہر لفافہ غا ہشت آندہ بجلی و گیس انا ہر بل آ

بچ شش روپنی زبان نا چرپ انگا تش اٹی، ہراسٹ آن کشا کہ، شام اتون

چھٹی آن پد ہندا پیسہ غاتے بچ کر یکہ ہشندہ اسے تون پار یکہ، چنا تے کن

میوہ نا خوچ پیش تا۔ چا کنگ کن ہوٹل آبن، چاس روپنی آ

مروء، چا اتوک آ ءِ پچا یا سدا س تسس، سی روپنی چا، دہ روپنی اسہ

بے وس ءِ مومن اسے تون تین کن ہڑسک، اگہ دہ روپنی نا بارو اٹ

ارفیس، مسکین ءِ رنگ اس کھک، باء تینا پوک آگلو آبار یک، صاحب بس

نا مشا۔ راج انا عادت بھاز خراب سنے۔ اگہ

کس ءِ وام تسس، اگہ بھاز وخت آن پد گڑاس تاس، گڑاس تا کنگ، تو دو

تین تے بک ہٹ۔ چاس کہ راج انا نیک ءِ بندرغ اسے۔ نہ تو اینو پگہ اگہ

کس ءِ وام تسس، جنگ ءِ بہا اٹ ہلکس۔ اسنے کہ گڑاس جوانی کرانا

مکان آبار مریرہ، آخس کہ نازیف تا آخس کہ بیرف تا نامفہ۔

(برجاء)

کہ ہندا چوکری ہم اوقتا ضرورت نارو اٹ اوقتا لنگڑی و ملائی نا کھیک ءِ

کشفک۔ اسنے کہ ہر اتم راج اٹ کینی وک، بجلی و گیس آن ہیدس نت سی و

کننگ نا گڑا تینا ناروا ءِ ٹیکس لگک، ریاست بندرغ نا وتر ءِ شربت آبار

تنگک، زندانا ہرڈی وس آن پیش تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا نہار با پٹے، خوچ ہڑی آ خرما غا نہار بندرغ

آتے ڈے، گڑا حرام آسور حلال آ تے، کنیا نا دیوی مومن ءِ پدا ایٹے، نت

بورہ خلیس جوڑ مرے، ڈکال نا

ایتن - دیوان ناکند آن دن گچین و مجلس اس
براہوئی اکیڈمی مستونگ لڑانا عہدیدار
مکتبہ مولانا عبدالخالق ابا کی ناسر کڑدہ
مولانا مفتی محمود تینا تران اٹی پارے کہ
کنے اینو نا دا کچاری و اڈتنگ و ملک
فیاض علی بلوچ نا ادبی کڑد ا روشنائی
شاغنگ آ بھاز خوشی مسنے، کہ ملک فیاض
مریک - ہندن نن تینا کہنہ مشق ادیب
خوابہ غاتا لائی تیان زیات فائدہ دونی
اسے ناحیثیت اٹ زبان و ادب نا پڑ آ
گچین و ادبی کڑد ادا کرینے۔ ملک
صاحب تینا ادبی تنظیم نا پلیٹ فارم آن
چندی شاعر ادیب آتا شاعری و نثری

حوال

دے ٹک ادبی دیوان مستونگ ناکند آن ملک فیاض علی بلوچ نا شرفمندی ٹی مشاعرہ

شونداری کن گچین و کڑد ادا کینگ و۔ او
پارے کہ زبان و ادب نا شونداری کن
کروک آ ملک فیاض علی بلوچ نا خدمت

اڈتنگ آن زبان و ادب نا پڑ آ زیات
شونداری دونی مریک - او پارے کہ
مستونگ نا ادبی ادارہ غاک دا جاگہ نا
شاعر ادیب آک زبان و ادب کن گچین
کڑد ادا کینگ و۔ او پارے کہ دے ٹک
ادبی دیوان آن بیدس ایلو ادبی ادارہ
غاک ہم سدائی تینا زبان و ادب و زندہ
تخک کن زیات آن زیات نت دو خلسا
کیر۔

اے جی بلوچ

.....اے جی بلوچ

داکان گڈ مشاعرہ نا خاص انگ مہمان
ملک فیاض علی بلوچ تینا تران اٹی
پارے کہ ای دے ٹک ادبی دیوان
مستونگ نا کل عہدیدار و باسک آتا
منت و ہرفوہ کہ اوقک کنے شرف تر، و
کنا شرفمندی ٹی دامشاعرہ نا بست و بند و
کیر۔ او پارے کہ دے ٹک ادبی
دیوان اسہ چٹکو وخت اسے ٹی اخلاص و
است خوانی اٹ ادب نا پڑ آ ہرا ادبی
کڑد ادا کرینے، اوستا کڑدک۔

او پارے کہ زبان و ادب کن ہرا بند و
آک یا ہرا ادبی ادارہ غاک اخلاص و
سچائی اٹ اگہ ادبی کڑد ادا کیرہ تو اوقا
ہمو کروک آ ادبی خدمت آک راج اٹی
سدائی شرف و شان اٹی یات کنگرہ۔ او
پارے کہ دا جاگہ نا ادبی ادارہ غاک تینا
وس اٹ ادبی شونداری کن جوان و ادبی
خدمت کرسا کینگ و۔ ای اومیت کیوہ
کہ نارا و نا شاعر آک و ایلو کہنہ مشق شاعر
ادیب خوابہ غاک ادب نا پڑ آ سدائی
ادبی خدمت کرسا کروک۔ ای تینا کنگرہ
آن ادب کن کروک آ ہرا سدائی ادارہ
تون ملک کن تیار اٹ۔

داکان پد براہوئی اکیڈمی مستونگ لڑانا
جزل سیکرٹری عبدالحیات منصور تینا
تران اٹی پارے کہ دن انگاد بی مجلس آتا

گدرینگ آ دے، دے ٹک ادبی
دیوان مستونگ ناکند آن پنی آ شاعر
ادیب آماج ادبی کاروان مستونگ نا
صدر ملک فیاض علی بلوچ نا شرفمندی ٹی
پرچس و مشاعرہ اس اڈتنگ۔

مشاعرہ ٹی دے ٹک ادبی دیوان نا
سنگت آتین بیدس ایلو جی آ شاعر
ادیب و ادب دوست آتا ہم اسہ جوان و
گوشت اس ساڑی کس۔ مشاعرہ نا بنا
رب تعالیٰ نا پین آن کنگا، تلاوت نا
بختاوری و دے ٹک ادبی دیوان نا
عہدیدار حافظ عادل محمود دونی کرے۔ دا
کچاری نا کاشی و دے ٹک ادبی دیوان
نا صدر ہدایت فدا کرے۔ شونکاری نا
دو آتے بہاول نسیم بنگر ٹی سرتس۔

دے ٹک ادبی دیوان نا صدر ہدایت
فرا تینا تران اٹی خاص انگ مہمان ملک
فیاض علی بلوچ و مشاعرہ ٹی ساڑی جی آ
شاعر ادیب و ایلو ادبی ادارہ غاتا
عہدیدار و باسک و ادب دوست آتا
منت و ہرفوہ کہ دے ٹک
ادبی دیوان ہمو ادبی ادارہ و کہ او تینا

کہنہ مشق آ شاعر ادیب و ادب کن
خدمت سرتوک آ خوابہ غاتے سچ و
وخت اس است آن دتے، او پارے
کہ اینو نا پد پرچس آ گچین آ مشاعرہ ملک
فیاض علی بلوچ نا شرفمندی ٹی اڈتنگ
آن کنے بھاز خوشی مس، و داڑتون اوار
ننا بختاوری اس ہم ارے کہ دا مجلس اٹی
مستونگ نا کل شاعر ادیب آک نن تون
اوار و۔ او پارے کہ زبان و ادب نا
شونداری کن ملک فیاض علی بلوچ نا
کروک آ ادبی خدمت آک مستونگ و
مستونگ آن پیش جی آ بلوچستان اٹی
کس آن ڈوک افس، انتے کہ ملک

صاحب سدائی اخلاص و سچائی اٹ
زبان و ادب کن گچین و کڑد ادا کرینے۔
او کچاری ٹی ساڑی جی آ شاعر ادیب

آک کل انامون آپاش و، انتے کہ ملک
صاحب سدائی زبان و ادب نا کاریم
تینا جح تفوک سلوک مسنے۔
پنی آ شاعر ادیب دانشور سید غریب شاہ
انجم تینا تران اٹی دے ٹک ادبی دیوان
نا ادبی کاریم تا ستا و کرسا پارے کہ اینو نا
دا کچاری کہ ملک فیاض علی بلوچ نا
شرفمندی ٹی اڈتنگ گانے، دا اسہ گچین و
کچاری اسے۔ ملک فیاض علی بلوچ ہمو
پنی آ شاعر ادیب ہرا کہ اسہ بھلو وخت
اسے آن زبان و ادب کن سخت اٹ
خدمت کرسا مسنے۔ ملک فیاض علی بلوچ
ادب نا پڑ آ اسہ بھلو پن اسے نا خوابہ ہم
ارے۔ او پارے کہ نارا ادبی شونداری و
کہ نن تینا بروک آنسل آتے تینا پنی آ
شاعر ادیب آتا بارو اٹ معلومداری

ہندن ننا ورتا شاعر ادیب آتا است
بڑی تون اوار اوقا است اٹی ادبی جوہ
غاک پین زیات مرسا کیر۔ داکان
بیدس ہفت زبان شاعر لعل محمد لعلن، واحد
مزار، حافظ عادل محمود، و ایلو شاعر ادیب
آک ہم دے ٹک ادبی دیوان نا ادب
کن کروک آ گچین آ کاریم و کڑد ادا ستا و
کیر۔
دا مشاعرہ ٹی ہرا شاعر خوابہ غاک تینا
کلام و ہفت اوقا تینا ملک فیاض علی بلوچ،
حمید عزیز آبادی، فتح محمد شاد، مفتی محمود،
سید غریب شاہ انجم، اے جی بلوچ،
ملک ریاض علی بلوچ، حافظ عادل محمود،
بہاول نسیم بنگر ٹی، ملک لعل محمد لعلن،
ہدایت فدا، واحد مزار، و ایلو خوابہ غاک
ساڑی کس۔

غفور جان ساسولی

تفسیر:- (قرآن مجید)

(Interpretation, Exegesis, Especially Of the Quran Explanation)

عربی زبان نالوز "تفسیر" نا لغوی معنے تفسیر کنگ، سرجم وڑ بیان کنگ و آسانی کتاب آنا شرح نارے۔

اصطلاحی معنے تفسیر ہوسرجم انگلیان عپارہ ہراپوروڑاٹ سمجھاٹی برے۔

اسلامی اصطلاح غان مراد "تفسیر نا علم، یعنی علم انا ہوشج ہرادے "علم القرآن" کہ او تفسیر پاننگ۔ و او

حدیث مبارک نا علم انا اسہ خاص ءشج اس ارے۔

قرآن مجید ہوا آسانی کتاب ہرا تفسیر

آک دنیا نا ہر اسہ زبان ائی ساڑی اریر۔ دن تو بے کچ تفسیر نوشتہ کنگ نو، و

تینا تینا وخت انا پی آ عالم، فضل و عالم دیک قرآن مجید نا تفسیر تے مون آ

ایسو۔

داڑے گڑاں زبان نا تفسیر تارو بندے تننگ ائی اٹ:

عربی زبان:

..... تنویر العقباس (عبداللہ بن عباس)

..... تفسیر کبیر (مقابل بن سلیمان اٹھی)

..... تفسیر طبری (محمد بن جریر طبری)

..... معانی القرآن (یحییٰ بن زید فاللا)

..... احکام القرآن (ابوبکر بن العربی)

..... مفاتیح القلب (فخر الدین رازی)

..... روح البیان (شیخ اسماعیل حقی

البرسوی)

..... تفسیر (محمد الغزالی مصری)

پٹ و پول "اصطلاحات نثر"

53

داشچ ائی نثر انا ہوا اصطلاح یا خاص وڑاٹ ہمولوز آک ہرا کہ ہرادب ائی مدام یکار بریرہ، او فقدرستی راستی ناسہ کوششت اس کنگا نے۔ دادرستی راستی ائی نثر انا صنف و اوڑتون گنڈوک ایلو اصطلاح تون او اراو ارا فسانوی وغیر افسانوی ادب ہم اوڑدہی کنگو ع۔ ادب نا پڑ آہرا ادبی نظریہ غاک اریر، او فتنے ایلو شچ ائی درستی راستی کنگک۔

(غفور جان ساسولی)

صحابی:-

(Companion, Especially Prophet SAW)

صحابی لوز "صحابی" غان بلوک ع۔ ہرانا معنے دوست، سنگت، و خوکی تخوک آ۔

یعنی "صحبت" والا۔ (صحابی، صاحب نا جمع ء، ہرا کہ دوست و سنگت کن ہم

کاریم اٹ بریک) اصطلاحی معنے غاتیبی صحابی ہمولوے

پارہ ہرا تینا ایمان نا حالت اٹ خواجہ مبارک ء خنانے۔ اوڑتون ملائے و

ایمان ائی او نا مرک مسنے۔ او صحابی پاننگ۔

تالیعی:-

(A Muslim Who Joined the Company of Phorophets SAW)

Companion & Died as a Muslim)

"تابعی" نا لغوی معنے ہیبت منوک و پابندی کروک ع۔ محدث آنا اصطلاح

ٹی ہمو مسلمان کہ ہرا خواجہ مبارک نا اسہ صحابی اسے خنانے، اوڑتون ملائے، یا

کہ اوڑان فیض دوئی کرینے، و مومن، او نا موت ہم ایمان نا حالت اٹ مسنے،

او "تابعی" پاننگ۔

حدیث:- (Hadith)

"حدیث" نا لغوی معنے پاکی، بے عیب، برکت والا و پوسکن آ ہیبت، خبر، بیان ع۔

اصطلاحی معنے غاتیبی حدیث ہمو ہیبت، خبر، بیان، یا ہمو قول و فعل ہرا نا نسبت

خواجہ مبارک حضرت محمد نا کنڈا امرے، تو راوی آن او نا شاہدی خواہنگا کہ۔

او حدیث پاننگ۔ یعنی خواجہ مبارک نا ہمو ہیبت و تران ہرادے خواجہ مبارک

تینا دو مبارک آن فرمائینے، یا کہ ہمو فعل ہرا خواجہ مبارک نا مون آ مس، و

خواجہ مبارک اوڑان منع فرمائتو، او "حدیث" اٹ بریک۔

سند:- (حدیث سند)

شروع کر دیا کہ اپنے راویوں کے نام بتاؤ، تاکہ دیکھا جائے کہ جو اہل سنت

ہیں، ان سے احادیث لی جائیں، اور جو اہل بدعت ہیں، ان سے نہ لی جائیں۔" (عباسی، 2015)

اصطلاحی معنے غاتیبی حدیث مبارک اسے نامتن (حدیث نا اصل عبارت و

لوڑا آک) آن مسرت راوی تا ہرا کہ بھلا و خاص انگا سلسلہ مریک، او دے علم حدیث ائی "سند" پاننگ۔

اسلام آباد

گنجان

حمیرہ صدف حسنی نا افسانہ غاتا کتاب "گنجان" آماج ادبی دیوان بلوچستان نا کنڈ

آن شینک مس و مارکیٹ آن دوئی مننگ کیک

حسن ناصر نا ترجمہ غاتا کتاب "زندگیاں نا سنگت" آماج ادبی دیوان بلوچستان نا

کنڈ آن شینک مس و مارکیٹ آن دوئی مننگ کیک

کنڈ آن شینک مس و مارکیٹ آن دوئی مننگ کیک

کنڈ آن شینک مس و مارکیٹ آن دوئی مننگ کیک

حسن ناصر نا ترجمہ غاتا کتاب "زندگیاں نا سنگت" آماج ادبی دیوان بلوچستان نا کنڈ آن شینک مس و مارکیٹ آن دوئی مننگ کیک